

Från: Ala Shakrah <ala.shakrah@skrivtolkning.se>
Skickat: den 26 december 2020 15:57
Till: Registrator; Media
Ämne: Fwd: FHM 26/12

----- Forwarded message -----

From: **David Tolentino** <david.t@skrivtolkning.se>
Date: Sat, Dec 26, 2020, 14:34
Subject: FHM 26/12
To: Ala Shakrah <ala.shakrah@skrivtolkning.se>

-Klockan har blivit 14. Välkomna!

De som deltar idag är Sara Byfors, enhetschef på Folkhälsomyndigheten.

Johanna Sandwall, krisberedskapschef på Socialstyrelsen.

Anneli Bergholm Söder, avdelningschef på MSB.

Signar Mäkitalo, smittskyddsläkare på region Sörmland.

Efter går det som vanligt bra att ställa frågor till hela gruppen.

-Det är dags för pressträff. Vi går igenom läget globalt - samma bild vi visade i tisdags. Det är inga nya data att visa.

Smittspridningen ser ut att öka igen, i Amerika, de ljusblå delarna, och en plåt i EU och Europa.

Om vi ser på EU ser vi att smittspridning pågår i hela regionen, med undantag är det en hög smittspridning. Norge, Finland och Island sticker ut, även delar av Irland. Vi har en hög smittspridning som är olika i olika delar av Europa, kan konstateras.

I Sverige har vi 396 048 anmälda fall, data fram till 22/12.

Vecka 52, där ser vi bara data från måndag och tisdag, så det kommer fyllas på. Vi har inga nya data att presentera från senaste dagarna, i och med eftersläpningen efter helgen visar vi inte det, på grund av osäkerheten. Men den uppåtgående trenden fortsätter. Det är inte så stor ökning mellan vecka 51 och 52, men en ökning. Provtagna individer ökade också - 287 500 individer provtogs i covid-19, en ökning från vecka innan. Ungefär samma nivå av positivitet - 16 procent av proverna var positiva.

Uppdelat på ålder ser vi att ökningen vi sett under hösten är i alla åldersgrupper. Det är olika nivåer på incidensen, de äldsta har lägre incidens, men man ser en ökning där också.

Högst incidens ser man mellan 40-49, men det är små skillnader bland egentligen alla vuxna.

Antalet IVA-vårdade - samma där - det ligger på en stabil nivå, på nya IVA-vårdade fall per vecka. Staplarna som är mer ljuslila, där antar man att det kommer ske förändring då data rapporteras in allt eftersom, och särskilt den lilla stapeln som är för måndag och tisdag för pågående vecka.

Vi är uppe i 8279 avlidna, fram till 22/12.

Det är eftersläpning, mer än i andra kurvor, på grund av att det tar tid att få in allt i systemet. Vi kan vänta oss att de ljusare staplarna kommer öka närmaste värva, med flera fall.

Idag levererades vaccinet till Sverige, och det är på plats. Det kommer köras ut till samtliga regioner under dagen, och som planerat kan de starta vaccineringen imorgon. Första omgången är liute speciellt - vi har 10 000 doser, som räcker till ca 4 900 personer. En dos imorgon, och sen 21 dagar senare, en andra dos.

De med störst behov kommer vaccineras först, de äldre och de som bor på särskilda vboenden, sen personer med hemtjänst, och personal och nära kontakter till dessa individer.

Det första fallet av det nya coronavirusvarianten, som kallas för VOC202012/01, har identifierats i Sverige, efter en resenär från Storbritannien som anlänt till Sörmland. Därför har vi med oss Signar Mäkitalo, som ska berätta närmare om det.

-Det är en person som rest till Sverige för att fira jul tillsammans med sin familj och insjuknade efter framkomsten till huset i Sörmland.

Personen har betett sig på ett perfekt sätt, likaså transporten från flygplats till huset där personen bor.

Insjuknade med värk i kroppen och en oerhörd trötthet, en rejäl värk som föranledde provtagning, och 21/12 fick vi positivt svar. Vi har haft kontakt med Folkhälsomyndigheten och fick reda på att det är den muterade virusstammen man talat mycket om i media och forskningsvärlden om.

Vi har under tiden provtagit övriga i huset, som hittills är negativa. Vi kommer fortsätta med provtagningen, och min bedömning, efter smittspårningen är att sannolikheten för smittspridning i Sörmland och på den här vägen till Sörmland är ytterst låg, om den finns överhuvudtaget.

Fram tills på tisdag eftermiddag var det 50 resenärer från Storbritannien som anmält sig för prov i Sörmland.

Så risken finns naturligtvis att det finns fler i Sverige som kan ha denna variant. Tack.

-Tack så mycket. Det stämmer. Sen beskedet kom har vi på Folkhälsomyndigheten förstärkt övervakningen med anledning av detta. Vi samlar in prover från oktober oich

framåt, från resenärer, för att sekvensera och se om denna typ funnits i Sverige tidigare.

Vi samlar in prover, och vänder dem till vården för att bli provtagna.

Alla som rest från Storbritannien, från 12/12, rekommenderas att testa sig dag ett, och sen dag fem, för att fånga in alla fall.

För att kunna göra smittspårning och se till att virusvarianten inte får en spridning.

Testningen rekommenderas även personer utan symtom, till skillnad från den testning som rekommenderas andra.

Man ska också undvika kontakt med andra, sju dagar efter ankomsten.

Personen har tagit sig till den plats som hen skulle vara på, och isolerat sig där. Nära kontakter till personer som rest från Storbritannien ska också isolera sig - hålla sig hemma, undvika kontakt med andra, för att förhindra spridningen.

Folkhälsomyndigheten kommer sekvensera allt fler prover, från personer som anlänt efter 12/12, men även från tidigare personer för att se om virusvarianten finns i större utsträckning i Sverige.

Vi jobbar hela tiden med att plana ut kurvan, så att sjukhusplatserna räcker till med våra åtgärder.

Det är oerhört viktigt att alla följer rekommendationerna, med tanke på den nya virusvarianten. Vi måste följa de råd och rekommendationer som finns:

Stanna hemma, om du är lite sjuk. Håll avstånd. Tvätta händerna. Umgås i mindre kretser och undvika nya nära kontakter. Det är särskilt viktigt under julen att följa råden, även om man vill träffa nära och kära, så får man göra det på andra sätt.

Arbeta hemifrån när det finns möjlighet. Om du är sjuk och har symtom på covid-19, uppmanas du att testa dig.

Med det lämnar jag över till Johanna Sandwall och Socialstyrelsen.

-Tack. Lägesrapport från Socialstyrelsen:

I slutet av veckan har 21 regioner, alla regioner, rapporterat sitt läge till

Socialstyrelsen. Vi har ingen region som rapporterat katastrofläge - däremot 15 regioner i förstärkningsläge, 4 i stabsläge och 2 i normalläge. Alla 21 regioner rapporterar om förväntade försämringar, lång- och kortsiktigt - närmaste 2 värva. En region har kritisk påverkan kopplat till verksamheten, till de områden vi följer. Fem regioner har en allvarlig påverkan på någon av de parametrar vi följer.

Nationellt har vi idag 684 disponibla intensivvårdsplatser med respirator.

Av de är 536 belagda, och andelen covid-19-patienter är 311. Nästan 60 procent av landets IVA-vårdade patienter just nu har covid-19. Alla regioner har covid-19 på sina IVA-avdelningar.

Icke-belagd IVA-kapacitet ligger på 20 procent. Den varierar stort över landet, belastningen skiljer sig åt - intensivvårdskoordineringen jobbar med att matcha resurser med behov och med en förstärkt transportsystem.

Sammanfattningsvis har vi en hårt belastad sjukvård i Sverige, med hög sannolikhet kommer antalet inlagda på IVA och sjukhus fortsatt öka kommande veckor, då smittspridningen inte verkar avta.
Slut från mig. Tack.

-Då är det Anneli Bergholm Söder från MSB.

Vi försöker ha ett samhällsperspektiv, inte bara utifrån sjukvårds- och pandemiperspektiv, utan se hur det påverkar i övrigt.

Bedömningen är att situationen är mycket allvarlig och att jul- och nyårshelgerna innebär en särskild utmaning för hanteringen av pågående pandemi.

Det är många åtgärder som vidtagits i hela samhället, som också påverkar hela samhället. Det ger en särskild utmaning i kontinuitetshanteringen. Eftersom det varit stora personalbortfall och belastning på verksamheter finns i stort.

Pandemin har konsekvenser i alla samhällsområden och har hanterats av krishanteringssystemet under lång tid, som tvingats många aktörer till omfattande åtgärder och uppskjutna verksamheter.

Trots att många verksamheter har dragit ner på bemanningen, så gör vi bedömningen att samhället ändå behöver beredskap för att kunna upprätthålla förmågan i stort och kunna ta höjd för parallella händelser.

Vi uppmanar, eftersom läget är så pass allvarligt, så uppmanar vi alla att följa de råd och rekommendationer som finns, för att inte belasta samhället i stort, och då särskilt hälso- och sjukvården.

I övrigt påminner jag om var man kan hitta samlad myndighetsinformation - [krisinformation.se](https://www.krisinformation.se). Tack.

-Tack. Frågor? Har vi SVT nyheter med oss?

-Tack. Första mutationsfallet i Sverige, alltså. Om det får en spridning i Sverige, hur kan det påverka vaccineringen?

-Hittills så kommer vaccinet, man tror att det kommer fungera även här.

Man testar nu, det pågår analyser och studier för att se hur det skulle kunna påverka. Förhoppningsvis påverkar det inte alls. Men det får framtiden utvisa.

-Gällande planeringen för vaccinatinen, när väntas nästa doser anlända till regionerna och i vilken takt kan vi vaccinera?

-Det finns en plan på 80 000 doser nästa vecka, från Pfizer. Sen kommer det rulla på med 80-90 000 doser varje vecka. Det uppdateras hela tiden, i prognosen och fördelningen i EU. Sen kommer det delas ut i regionerna, utifrån befolkningsstorlek och beroende på hur många som är 70+.

-Tack.

-Ekot?

-Hör ni mig?

Jag skulle vilja höra lite mer om vaccin. Det är inte bara så att det från Pfizer kommer räcka. I andra länder finns det ganska mycket kritik mot EU, för att man tagit en så liten andel från Pfizer. När kommer de andra leverantörerna komma igång med sina leveranser?

En annan fråga gäller detta med att vaccinen är olika utformade. Tidigare har vi hört att de är olika lämpade för olika typer av patienter. Hur gör man nu när bara Pfizer finns på plats?

-Nu ska vi se. Först och främst måste EMA - Europeiska läkemedelsmyndigheten, godkänna vaccinet, och nästa på tur är från Moderna, där kommer besked första veckan efter nyår. Sen kommer det också tillgängliggöras för oss. Sen kommer det byggas på med fler leveranser, allt eftersom godkännanden. Den processen fortgår. Man får prioritera olika vaccin till olika grupper, men just nu har vi bara Pfizer-vaccinet, och då gäller det.

De som ska få vaccinet kommer få det från Pfizer.

-Finns det någon tanke eller kunskap om vilken grupp Pfizer är bäst lämpat för?

-Jag har inte de detaljkunskaperna, men så vitt jag vet ska även vaccinet fungera för äldre. Hur de skiljer sig åt vet jag inte heller.

-Hur många doser krävs för att klara målet om alla utsatta grupper i april och hela vuxna befolkningen i juni.

-Det är frivillig vaccinering. Jag kan inte på rak arm räkna ut hur många doser som behövs. När man ser på plaerna som finns, de vaccin som väntar på godkännande, så ser det ut som att vi har tillräckligt för att vaccinera alla riskgrupp i april.

-En fråga till Socialstyrelsen också, angående antalet tillgängliga IVA-platser. 24 procent var det i den tidigare rapporten, nu 20 procent. Har det tillkommit platser, så det i själva verket är oroväckande att det gått ner till 20 procent? Hur allvarligt är läget egentligen, när det gäller IVA-platser?

-Så detaljerat kan man inte se på siffrorna, om det är 20-25 procent. Vi hade runt 30 procent tillgänglig kapacitet under våren, då vi eskalerade snabbt under våren. Nu har man platser och rutiner och saker sker långsammare - vi är glada att man upprätthåller runt 20 procent tillgänglig kapacitet, och har då möjlighet att matcha behov och resurser. Det finns ingen anledning att ha lokaler och planering om inte behovet finns. Vi ser ingen uppåt eller nedåtgående trend. Det varierar.

-Det finns inget behov av hjälp utifrån?

-Inte förrän vi inte kan upprätthålla akuta vårdbehov nationellt. Inget land har en ledig personalplanerad verksamhet runt omkring oss. Att flytta patienter till ett annat land innebär att de måste planera om i sin verksamhet, dra in personal från julleddighet, eller prioritera v bort vård som kan vänta. Skulle vi hamna i en situation i Sverige, där vi

inte kan hantera akuta vårdbehov som inte kan vänta, så kommer vi så klart kunna ta hjälp av andra, men då måste vi ha våra egna prioriteringar först.

-Tack. Har vi med oss Tt?

-Ja. En fråga till Sara Byfors som gäller biverkningar av vaccin. Hur säkerställer ni att man inte skadas av biverkningar? Är det staten eller läkemedelsbolaget som garanterar riskfriheten?

-Inget är riskfritt. Man har gjort många studier och konstaterat biverkningar. Riskfritt är det inte. När det gäller den som tar kostnaderna, när det gäller eventuella skador och biverkningar på vaccinet - där passar jag på frågan. Jag har inte kunskapen om vem som står för försäkringen.

-Gäller patientsättning för patienter som drabbas under tiden?

-Det finns system att fånga upp detta och säkerställa att skadade personer får en biverkning. De flesta biverkningar är väldigt milda, som vid influensa och så vidare.

-Dagens Nyheter?

-Dagens Nyheter, till Sara Byfors:

18/12, sex dagar före julafton, vädjade Folkhälsomyndigheten till handlarna att ställa in mellandagsrea, frivilligt. Var det lagom i tid?

-Vi har redan tidigare, inför det som kallas Black Friday, gått ut med information om att det är olämpligt med kampanjer som uppmanar till trängsel. Verksamhetsansvariga och näringsidkarna har ett ansvar att se till att trängsel inte uppstår. Vi har kommunicerat det, och det borde inte varit oväntat att vi tycker så, när vi sa det 18/12. Det medför en risk med rea, som medför trängsel.

-Men ändå var det rea. Svensk Handel säger att det inte går att ställa in med så kort varsel.

-Det finns säkert massa bakomliggande faktorer bakom det, och enskilda val olika verksamhetsutövare kan göra.

Oavsett rea eller inte, ska man undvika trängsel. Om man har ett erbjudande som lockar många människor, så kommer det bli en utmaning att se till att trängsel inte uppstår i miljön.

-Är det ett problem idag att ingen lag finns som gör att ni kan stänga ner helt och hållet?

-Om det är ett problem eller inte... Hade vi kunna ha det hade det varit ytterligare ett verktyg, om man inte tycker att råden och rekommendationerna räcker. Många verksamhetsutövare tar ansvar - med system för att se till att inte för många kommer in i butiken.

Det kan komma att behövas, men det är viktigt i det läget vi är nu, då inte verktyget finns, att alla tar sitt ansvar - de som äger butiker, men även de som besöker köpcentrum.

-Gällande virusmutation från Storbritannien. Vad krävs för att Folkhälsomyndigheten ska börja testa vid flygpaltser?

-Vi har inte sett det som en effektiv åtgärd. Man kan vara negativ vid testet, men sen utveckla sjukdomen i och med inkubationstiden. Vi har inga planer på att testa inresande till Sverige just nu.

-Tv4?

-Till Signar Mäkitalo, i Sörmland: Du låter väldigt lugn med er smittspårning. Men den brittiska mutationen är så pass mer smittsam, har det inte inneburit en större utmaning för er? Är du trygg med att personen inte spridit smittan vidare?

-Ja, det är vi faktiskt. Vi har varit på och haft omedelbar kontakt med personen. Det egna ansvaret är väldigt viktigt. Det är en person som kommit från Storbritannien till Sverige, och varit extremt försiktig, som man ska. Undvikit kontakt med alla personer, åkt i en stor bil längst bak, med öppna fönster, alla har haft skydd och visir på sig. De har försökt, även om de inte haft symtom, att undvika varje risk att smitta andra, och undvikit kontakt med andra hela tiden. En eloge till de personer som beter sig på det viset.

-Du är helt säker på att personen inte fört smittan vidare?

-Jag är säker på det. Jag kan inte hitta någon sån förklaringsmodell till att det skulle vara så. Sen är det naturligtvis så att det här inte är det enda fellet som kommit till Sverige, tyvärr. Jag hoppas att alla som kommit från 12/12 till Sverige, från Storbritannien, varit försiktiga.

-Stockholm stad och andra kommuner har valt att smälta ner utomhusisar, där man kunnat åka skridskor. Samtidigt är shoppingcentrum, krogar, gym, padelhallar och kaféer fortfarande öppna. Ska även de smältas ner?

-Det lät väldigt hårt. Men det är viktigt att verksamheten och allmänheten följer de råd som finns och undviker nära kontakt med andra människor, oavsett var det är. Sen har kommunerna möjlighet att stänga ner vissa verksamheter för att förhindra folksamlingar.

Det är mindre risk, skulle man kunna tro utomhus än inomhus. Men råden gäller för alla miljöer, och vi tror och hoppas att alla följer rekommendationerna, även om det är öppet.

Gå inte in om du kommer till en plats där det är mycket folk - ta det en annan dag.

-Göteborgsposten?

-Hej! Göteborgsposten, fråga till Signar Mäkitalo:

Uppgifterna från Storbritannien om att det nya viruset sjuk uvara upp till 70 procent mer smittsam. Delar du uppfattningen om att det är så mycket mer smittorisk?

-Jag kan bara följa det man kommer fram till i undersökningar och agera på det. Själv skulle jag agera omsorg om det vore dubbelt så smittfarligt, faktiskt. Jag har inget emot att man håller sig hemma, som hela befolkningen gör nu. Skidor kan man åka,

men inte skridskor inomhus. Jag är anhänga av att hålla sig hemma och inte träffa andra överhuvudtaget.

-Tack.

-Tack för det. Då ska vi höra om Aftonbladet vill ställa frågor.

-Ja. Aftonbladet, till Sara Byfors:

Det har kommit rapporter om att vissa som har allergier får kraftiga reaktioner av vaccinet. Om man sitter hemma och ser på pressträffen och funderar på vaccinering, men har en allergi, vad skulle du då ge för råd?

-Jag föreslår att man ser med sin läkare, vid vaccinatnonen, och berättar om sina allergier och hur de ger sig i uttryck. Så får man följa råd från den aktören.

Jag vet inte vilka allergier det gäller i det här fallet.

-En fråga om den nya virusvarianten som finns i Sverige. När fick ni reda på att personen var smittad?

-Det är första steget. Sen kommer prove titll oss på Folkhälsomyndigheten 23/12, och sekvenseringen och analysen blev klart idag.

Idag fick vi och smittskyddsläkaren i Sörmland reda på att det var denna variant, men smittspårningen var påbörjad på grund av positivt test tidigare.

-Är ni oroad av att den spridits mer?

-Som Signar Mäkitalo säger verkar den risken inte finnas.

Personen har inte träffat så många, och de personerna testar man också.

Att vi hittar detta från en hemvändare från Storbritannien visar på tt det finns fler som kan ha viruset. Det är viktigt att alla som rest från Storbritannien hörsammar uppmaningen att isolera sig, träffa så få som möjligt, och testa sig. Sen att be de man bor med också stanna hemma för att förhindra smittspridningen, och att även vi runt omkring gör det.

Det är samma åtgärder som gäller: Träffa inte så många människor; håll avstånd!

-Tackar. Inga fler frågor. Vi är klara här och tackar alla deltagare. Nästa pressträff är tisdag klockan 14:00.

--

David Tolentino
Svensk Skrivtolkning AB

A: Västmannagatan 47, 113 25 Stockholm

T: 08 501 181 81

M: 0704 - 043 053

W: www.skrivtolkning.se

